

Ny ordfører må være valgt når sittende går av

Kommunal Rapport 22.11.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Ordfører er blitt stortingsrepresentant, men kan kommunestyret nekte ordføreren permanent fritak fra ordførervervet?

SPØRSMÅL: Vårt kommunestyre skal foreta valg av ny ordfører etter at den sittende ordfører er valgt inn på Stortinget, og har søkt om permanent fritak for å møte der.

To dager før kommunestyremøtet er det lansert to ordførerkandidater, men noen partier sier de vil utsette saken for å få mer tid til å vurdere dette. Det er også noen som mener kommunestyret kan nekte å gi ordføreren permanent fritak, slik at varaordfører kan fortsette som fungerende ordfører når ordfører er opptatt i Stortinget.

Det jeg lurer på er da: Hvordan er jussen i en slik situasjon?

Er det slik at kommunestyret må gi ordfører permanent fritak, eller står det fritt til å avslå søknaden?

Er det slik at det må velges ny ordfører i møtet, eller står det fritt til å utsette saken for å kjøpe seg mer tid, og at fungerende ordfører da fortsetter i vervet fram til nytt møte?

SVAR: Ordfører er ordfører til kommunestyret har truffet vedtak om å frita ham fra vervet. I teorien kan kommunestyret alltid nekte ham fritak, men han vil da ha lovlig forfall fra vervet så langt arbeidet i Stortinget krever det. Varaordføreren vil tre inn når ordfører melder forfall.

Kommunestyret vil også kunne vedta en senere fratredelsesdato enn det ordføreren har søkt om, men må i alle fall sørge for å foreta valg av ny ordfører fra den dato fritaket trer i kraft.